

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/148030,Wystawa-Blogoslawiony-biskup-Grzegorz-Chomyszyn-prorok-Ukrainy-na-Przystanku-His.html>
17.04.2024, 04:14

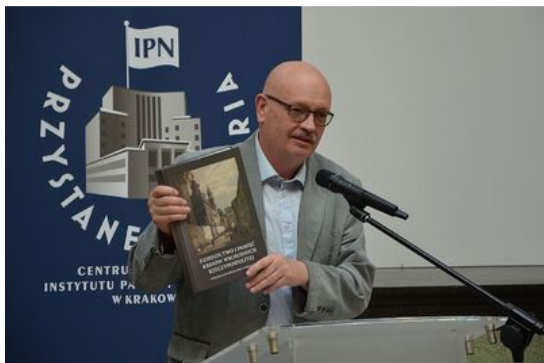
Wystawa „Błogosławiony biskup Grzegorz Chomyszyn - prorok Ukrainy” na Przystanku Historia IPN w Krakowie

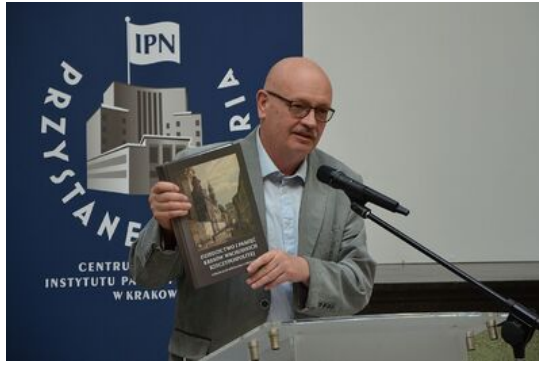
„Błogosławiony biskup Grzegorz Chomyszyn - prorok Ukrainy” to tytuł wystawy, którą od 11 sierpnia 2021 r. można oglądać w Centrum Edukacyjnym „Przystanek Historia” IPN w Krakowie (ul. Dunajewskiego 8).

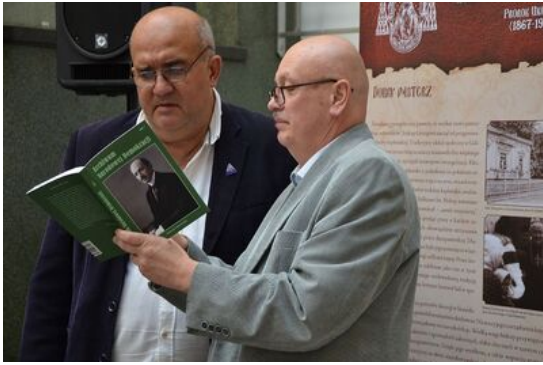

Bł. bp Chomyszyn (1867-1945) kształcił się w Wiedniu, uzyskując tytuł doktora. W latach 1902-1904 był rektorem seminarium duchownego we Lwowie, następnie biskupem diecezji stanisławowskiej. Jako ordynariusz jednej z trzech diecezji greckokatolickich w Galicji, był jedynym hierarchą Kościoła greckokatolickiego, który zwracał uwagę na niebezpieczeństwo agresywnego ukraińskiego nacjonalizmu. Trafnie diagnozował nastroje społeczne przewidując, że w przyszłości mogą one spowodować tragedię.

Wobec rzezi wołyńskiej zareagował jednoznacznie – potępił zbrodnicze działania ukraińskich nacjonalistów. Ponadto sprzeciwił się rozporządzeniu niemieckich władz okupacyjnych w sprawie zaangażowania kapłanów greckokatolickich w tworzenie dywizji SS-Galizien, zabraniając księżom porzucania miejsc pracy w parafiach i pełnienia funkcji kapelanów dywizji.

W 1945 r. został aresztowany. Wkrótce, skatowany przez komunistów, zmarł w więziennym szpitalu aresztu łukjanowskiego w Kijowie. Jego miejsce spoczynku nie jest znane. Na ołtarze został wyniesiony w 2001 r. przez Jana Pawła II.

Na uroczystości otwarcia wystawy, przygotowanej przez IPN oraz Instytut Pamięci i Dziedzictwa Kresowego w Lublinie, przybyłych powitała zastępca dyrektora krakowskiego IPN Cecylia Radoń. Gościliśmy m.in. biskupa seniora archidiecezji krakowskiej Jana Zająca i biskupa seniora diecezji charkowsko-zaporoskiej Mariana Buczka, a także wicewojewodę małopolskiego Ryszarda Pagacza, Monikę Kolasę, dyrektor Biura Wojewody Małopolskiego i ks. Wacława Piszczka, kapelana Związku Legionistów Polskich.

Z Muzeum Niepodległości w Warszawie przyjechali do Krakowa Teresa Kołakowska i Jan Engelgard, a z Oddziału Kresowego w Londynie Blanka Konopka. Był również Maksymilian Biskupski, prezes Fundacji Bramy Pojednania oraz przedstawiciele Instytutu Pamięci i Dziedzictwa Kresowego w Lublinie: prof. Włodzimierz Osadczy, Maria Stankiewicz-Władymirow i Beata Kowalska-Sionko.

Instytut Pamięci Narodowej wydał publikację poświęconą działalności bł. bp. Grzegorza Chomyszyna pt. „Dęby i burzany. Ukraińskie organizacje i partie związane z biskupem stanisławowskim Grzegorzem Chomyszynem (1925–1939)”, Gdańsk–Warszawa 2020. Jej autorką jest dr Joanna Karbarz-Wilińska z Oddziału IPN w Gdańsku.